

Hvordan skal SHT undersøke fritidsbåtulykker

Fritidsbåtkonferansen 2017

20. april 2017

Dag Sverre Liseth, avdelingsdirektør
Statens havarikommisjon for transport, sjøfart

Statens havarikommisjon for transport - Generelt

- Statens havarikommisjon for transport (SHT) skal undersøke ulykker og hendelser innenfor luftfarts-, jernbane-, vei- og sjøfartssektoren.
- Formålet med SHTs sikkerhetsundersøkelser er å utrede forhold som antas å ha betydning for forebyggelsen av transportulykker.
- SHT skal ikke ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar.
- SHT er uavhengige og nøytrale.

Statens Havarikommisjon for Transport (SHT)

Direktør

Fagstab
Menneskelige faktorer
Teknologi
Systemsikkerhet
Juridisk

Administrasjon

11 medarbeidere, inkl. avd.dir.

Luftfart

Avd.dir

+

7 havariinspektører

Jernbane

Avd.dir

+

5 havariinspektører

Vegtrafikk

Avd.dir

+

6 havariinspektører

Sjøfart

Avd.dir

+

10 havariinspektører

Sjøfartsavdelingen ved SHT

- Sjøfartsavdelingen ble operativ 1. juli 2008.
- Avdelingen har pr i dag 11 ansatte.
- Avdelingens sammensetning består primært av teknisk og nautisk personell.
- Avdelingen blir tilført 3 nye stillinger siste halvdel 2017, bl.a. for registrering av ulykker i den europeiske ulykkesdatabasen EMCIP, og for undersøkelse av ulykker med fritidsbåter.

Sjøfartsavdelingen ved SHT

- Avdelingen legger opp til å være fullt operative til sesongen 2018 når det gjelder undersøkelse av ulykker med fritidsbåter.
- Med forbehold om tilgjengelig kapasitet vil det også være aktuelt å undersøke enkelte ulykker med fritidsbåter i 2017.

Noen ulykker SHT undersøker...

- ... eller har undersøkt som også har relevans for fritidsbåter

Hva regulerer SHT sjøfart?

- Sjøfartsavdelingens virksomhet reguleres av sjøloven (§ 472 - § 486a).
  - Loven omfatter ulykker:
    - med norske skip, herunder fiskefartøy og **fritidsfartøy**,
    - med utenlandske skip i norske farvann,
    - der norske interesser er berørt uavhengig av forannevnte.
- Ulykker der bare militærfartøy er involvert er unntatt.

Hva regulerer SHT sjøfart?

- Avdelingen **skal** iverksette undersøkelse av ulykker der:
  - skipet har gått tapt,
  - noen har omkommet,
  - der det er påført betydelig skade på miljøet,
  - eller dersom det har vært umiddelbar fare for noe av dette med et passasjerskip.
- **Ulykker med** fiskefartøy under 15 m der ingen har omkommet, og ulykker med **fritidsfartøy, er unntatt fra undersøkelsesplikten.**

Hva regulerer SHT sjøfart?

- Avdelingen **kan** iverksette undersøkelse av andre ulykker. Følgende vurderinger skal da bl.a. legges til grunn:
  - Hvilket bidrag kan undersøkelsen gi til sjøsikkerhetsarbeidet,
  - hvor alvorlig ulykken er,
  - behovet for å klarlegge forholdene
  - forventet ressursbruk ved en undersøkelse,
  - kan undersøkelsen gjennomføres på annen måte.

Hva regulerer SHT sjøfart?

- Avdelingen **kan** iverksette undersøkelse av andre ulykker. Følgende vurderinger skal da bl.a. legges til grunn:
  - Hvilket bidrag kan undersøkelsen gi til sjøsikkerhetsarbeidet,
  - hvor alvorlig ulykken er,
  - behovet for å klarlegge forholdene
  - forventet ressursbruk ved en undersøkelse,
  - kan undersøkelsen gjennomføres på annen måte.

Hva regulerer SHT sjøfart?

- Avdelingen **kan** iverksette undersøkelse av andre ulykker. Følgende vurderinger skal da bl.a. legges til grunn:
  - Hvilket bidrag kan undersøkelsen gi til sjøsikkerhetsarbeidet,
  - hvor alvorlig ulykken er,
  - behovet for å klarlegge forholdene
  - forventet ressursbruk ved en undersøkelse,
  - kan undersøkelsen gjennomføres på annen måte.

Så, hvordan prioritere?

- Hva undersøker vi og hvorfor?
  - Lovverket med forarbeider (forteller noe om hvordan vi skal prioritere, også når det gjelder fritidsbåter)
  - Statistikk, rapporter, forskning, annet (forteller noe om hvor vi kan lete, og er noe vi eventuelt kan støtte oss på i undersøkelsene)

Så, hvordan få mest sikkerhet?

- Hvordan kan vi undersøke / handlingsrom?
  - Tematiske undersøkelser (turistfiske, rib-safari, flyteutstyr,...)
  - Undersøkelse av serie med tilsynelatende like ulykker (systemfeil båtttype, utstyr, systemfeil regelverk,...)
  - Undersøkelse av enkeltulykker (alvorsgrad og behov for å klarlegge forholdene)

... men til syvende og sist vil det være de ulykkene som faktisk inntreffer som styrer arbeidet vårt.

SHTs perspektiv på en sjøulykke

Sikkerhetsundersøkelser

Læring fra ulykker krever alltid endringer!

SHTs perspektiv på en sjøulykke

Sikkerhetsundersøkelser

Takk for oppmerksomheten

Statens
Havarikommisjon
for Transport

